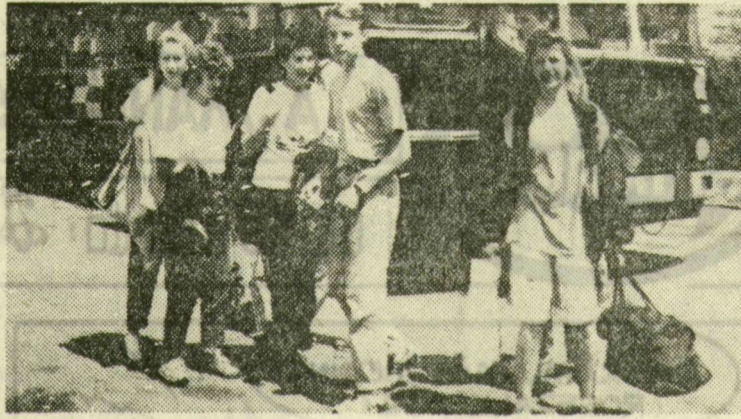

MIT KÍNÁL SZEGED

A világ tehetősebb fertályán ilyenkor már veszi a sátorfáját a legtöbb család, hogy valahol máshol — saját hazája távolabbi tájain vagy külföldön — pihenje ki az év fáradalmait. A nyári hónapokban úton van idős és fiatal, s habzsolja a szabadság, a csavargás édes ízét, az ismeretlen tájak, városok fölfedezésének öröme és persze élvezi a vendéglátók figyelmességét, ötletességét, jobb helyeken őszinte szeretetét. Mert ilyen a turizmus természete: a vendégnek minden kijár. Kényelmes szállás, jó étel, kellemes szórakozás. Hogy Szeged miként készült föl az idén az idegenek fogadására? Ennek jártunk utána a héten, s tapasztalatainkat ezúton osztjuk meg olvasóinkkal.

A TURISTÁKNAK?

Kemping a város kapujában

A Napfény Szálloda és Üdülőközpontban mintegy 400 vendég lakik most. Egyáltalán nem rossz arány. Vass György, a város kapujában lévő turistaközpont vezetője mégis elégedetlen.

— Biztos vagyok benne, hogy nyereséges lesz az évünk, még sem tudok igazán örülni. Tudniillik, a forgalmunkat, a lényeges változások ellenére is, helyi adottságunknak köszönhetjük: nemzetközi főút mentén vagyunk.

— Mik a lényeges változások?

— Jelentősen csökkent a bolgár és a lengyel utazók száma, s nem találkahelye Szeged már a kelet- és a nyugatnémet turistáknak sem. Szembesülnünk kell továbbá a szomorú ténnyel, a magyaroknak már kempingezésre sincs pénzük. Csak a holland és a svéd turisták hűségesek változatlanul Szegedhez.

— Futja idén is a régi szolgáltatásaikra?

— Természetesen vendégeink használhatják a teniszpályákat, strandolhatnak a kempingben. Figyelmes kiszolgálást is ígérhetünk, meg átlagos árakat. A sátorozók hűtőszekrényeket bérelhetnek, to-

vábbra is foglalkozunk valutabeváltással.

— Mire nem telik az idén?

— Nagy az igény gépkocsi- és kerékpárkölcsonzés iránt, hiányolják a tolmács-fordító szolgáltatást. A szegényes hírközlési felszerelésünk miatt naponta pironkodunk: kevés a telefonvonal, nincs telefaxunk és a szállodai szobákban házi telefon. Nagyjából ezekre nem futja.

— Emlékszem, tavaly sokat szenvedtek a szabadparkoló törzsközségétől.

— Gondolni se merek arra, mi vár ránk. Az éjszakai szolgáltatásban lévő portások, kapusok máris életveszélyes körülmények között dolgoznak. Nemcsak a parkolótól felünk, hanem a kempingcsárda közelségétől is. Ha hiszi, ha nem, most üvegeztettük a szálloda ajtaját, a régi üvegtáblát pisztolygolyók lyuggatták szét. Annyit tudunk, összeveszték a csárdában, és a vesztes a szállodába menekült. A túloldalon kiugrott, majd elszaladt. A rendőrökkel együtt egyszerűen tehetetlenek vagyunk. Európai színvonalra törekszünk — bal-káni körülmények között.

M. E.

Hamm, hamburger...

Az idegen forog — mert a gyomra korog — és forgoló-dása közben azt keresi, hol ehetne valami finomat (de legalábbis elfogadhatót), gyorsan és lehetőleg olcsón. Ha a városba toppanó fiatal, hátizsákot visel, amelynek aljára kötve hálósák fityeg, fontosak számára az előbbi szempontok. De talán nem csak neki...

Az a külföldi, aki eljut ide, az ország egyik alvégére, és „gyorsítkezni” akar, találja például a Napsugár bisztrót. Egyik fele talponálló, kárméntoráccsal elválasztva az etető-résztől; táplálkozás közben karakteres arcokat lehet megfigyelni a túloldalon.

A „Lófara” kocsmá-étterem megszűnt — szerencsére. De helyette semmi sincs, legalábbis a ház keresztapjaként tisztelt szobor környékén.

Maradt egyetlen tejvó (a Szechenyi), miután a Somogyi szégyenletesen ragacsos és füstös helyiségét bezárták. Utóbbi

helyén ott a Viva, amely étvágya szerint a pesti City Grill mintájára akarta bekebelezni a várost. Hogy kínálata milyen, azt a látogatók ítélik meg. Viszont legalább kezdet mozhathat a vendég a szájába tömődött húsgombóc és sültkrumpli után. Nem így a City Grillnél, amely a Bartók tér meghódításával betört a szegedi piacra.

Akit fölvisz a mozgólépcső a nagyruház emeletére, a „vitaminkekreben” tobzódhat a saláták között. És a Boszorkány konyhát, valamint a Fesztivált se felejtjük ki.

Aztán van még hamburger minden mennyiségben. A dóm melletti Eldorátótól kezdve az utcai bódékig kínálkozik számunkra a lehetőség, hogy miközben a hamburgerbe harapva az egyik fülünkötől a másikig ér a salátalevél, végigesszassuk magunkat kecsappal.

Az biztos, hogy ingyen elbírna a mostani kínálattól válsztékosabb csiklandozást.

Talpra, Royal!

... és Tisza és Hungária... azazhogy talpon vannak ők, még inkább szeretnének talpon is maradni. A tavalyi év várakozáson felüli eredményt hozott: több mint 200 millió forintot söpörhettek a kaszába.

Nyereség dolgában még kiugróbb a siker: 3,2 milliót ter-

veztek és 14,5 milliót könyvelhettek el végül. Forgalmuk '89-ben csak májustól élénkült, addig még a szerényebbre tervezett nyereség teljesítése is kétségesnek tűnt.

Az ideai cél: 240 millió bevétel — ennyi kell a talponmaradáshoz. Ha széthullik az országos hálózat, és önállóan kell

megélni, szükség lesz a feszített tempó tartására. Az első öt hónap grafikonja bizható ívben emelkedik.

A legtöbb pénzt természetesen a nyugati turista hozza. Tavaly az első félévben 10 ezer 600 vendégéjszakát töltöttek itt,

idén már májusban túlhaladták ezt a számot, 11 ezer 900 vendégéjszakával. A nagyobb érdeklődés oka a politikai változások következményeként megnyíló gazdasági lehetőségekben keresendő: sok tárgyalni kész tőkes érkezik.

Partra vetett fürdőzők

Vendégváró szempontból nem elhanyagolható előnyt jelentenek a nyári forróságban — minden reklám nélkül — önmagukat kínáló Szeged környéki vizek.

A Tisza a Maros torkolat alatt nem hat csábítólag. Szakvélemények szerint: fürdőzésre nem ajánlott. A természetes vizekben megmártózni vágyóknak marad hát a Sziksóstó és a Maros torkolat feletti Tiszaszakasz. A mezeitelen napozás, a nudizmus hívei itt is, ott is megtalálhatják a kijelölt partszakaszokon hasonszórú társaikat.

A medencékkel, gyepel, kolbászsütővel és kabinokkal ellátott strandokat előnyben részesítők naponta potom 30 forintért léphetnek be a partfürdő és a Szuze összenyitott területére. Igaz, a termálfürdő felújítása a szezonra nem fejeződött be, s emellett a korábban megszokott szolgáltatások vagy teljesen eltűntek, vagy kellemetlenül megdrágultak.

A fürdőztetés a világon min-

denütt dotációs. Elhíhetem a vízművek műszaki igazgatóhelyettesének. Gazdaságunk váltsága a fürdővállalatokat sem kíméli, örülünk, hogy egyáltalán bebocsátást nyerhetünk a nagy szegedi strandra, hogy nem került lakat kapuira. Mégis szomorú jelei ezek Szeged működésképtelenségének, pedig némi ráfordítással szép summát hagynának itt az átutazó — „álljunk itt meg, fürdőzzünk, ebédeljünk” — turisták, nem beszélve azokról, akik meg is állnak egy-két napra.

A partfürdő kempingje a Tisza felől csónakkal is megközelíthető, és gyakorlatilag a városközpontban helyezkedik el. Ezért vonzó, s az egyetlen igazán jól működő része a Tiszára épült strandkomplexumnak.

A Szikin talán jobb a helyzet, csónakázni, vízibiciklizni is lehet. Csúpan egy tényező azonos és változatlan színvonalú a vízközelben húsolni, pihenni vágyakozókra váró szolgáltatások közül: a szunyoginvázió.

V. I.

Alkudjunk a szobaárból!

Egy kétágyas, fürdős szobáért az új Hungáriában és a Royalban egyformán 3160 forintot kérnek — és még reggelizhetünk is ezért a pénzért.

Eszébe jut-e vajon valakinek, hogy a recepcionál — értesülve a másfél heti fizetésnyi árról — alkudozni kezdjen, akár a piacon egy lengyel cipőre? „Minyimum” — mondja ott a legújabbkori kereskedőnemzet hazánkba akkreditált követe és megjelöli az általa még elfogad-

hatónak tartott legalacsonyabb árat.

Ha nincs töltve — ez a szállodának épp úgy előnytelen, mintha egy westernfilmhős hiába csattogtat a koltjával. Aki ügyesen és szerencsés időpontban alkuszik, a pillanatnyi forgalomtól függően akár 50 százalékos kedvezményt is kialakulhat magának. De mindez csak az adott napra vonatkozik. Előrendelésben a szállodások sem ismernek (meg)alkuvást.

Kis éji zene

Megésik, hogy nyaranta eltelnek napok anélkül, hogy valamiféle kulturális programot ajánlhatnánk vendégeinknek. Nem milliókért rendezett produkciókra gondolok én itt, hanem a városiakok ötletgazdagságából megszülethető kedvességekre. Mint ahogy a világ más részein, merő lokálpatriotizmusból, ingyen hangversenyt ad egy város filharmonikus zenekara vagy a túzóltók rezesbandája, ugyanúgy megtehetnék ezt a kiváló szegedi együttesek is. Nálunk a zenei képzésnek több főhadiszállása is van, maguk a tanárok, a kis és nagy diákok is muzsikálhatnak olykor — ajándékként — a mások fizető közönségüknek, no meg azoknak, akik megtisztelték városunkat látogatásukkal. Nem kell ehhez más, mint városszeretet meg a jó szándék. Miként azt Amerika kis és nagy

városában, vagy akár itt a szomszédban. Ausztriában teszik. Hallgattam már csodálatos hangversenyt a holdfényben, többszázad magammal a város háza előtti zöld fűben heverve, egy domboldalon ülve, árnyas fák alatt, vagy egy múzeumi kórtárban, összecukható székeken. El tudnám képzelni, hogy művészek és amatőrök, zenészek, énekesek, táncosok ütnék föl tanyájukat egy-egy nyári estén a Dugonics téri szökőkútnál, az újszegedi ligetben vagy a múzeum előtt. Ne tén a múzeumban odabenn, avagy a várban is lenne hálás hallgatósága mondjuk egy vonósnegyesnek.

Nem hiszem, hogy viszonzás nélkül maradna az az emlék, amelyet Szeged vendége lelkében magával vinne innen egy-egy kellemes nyáresti élmény után.

Ch. Á.

A hazai szegény, a nyugati igényes

Szeged fő attrakciója nyaranta kétségtelenül a szabadtéri játékok. A Szeged Tourist ajánlatai között is ez a rendezvény áll a középpontban, állandó, hagyományos programjaik is erre épülnek. Hogy mi mindent kínál ez az utazási iroda a város nyári vendégeinek? Erről beszélgettem Málóvics János kereskedelmi hivatalvezető helyettesével.

A régi híd lábánál jól látható az iroda neve: a véletlenül erre járó turistának biztosan ide vezet az első útja. A mindig kiszolgáltatottabb helyzetben lévő idegen itt fölvilágosítást kap a szálláslehetőségekről, a pénzváltásról, a menetrendekről, de segítenek azt is kinyomozni, ha történetesen arra kíváncsi a kedves vendég: hol lehet itt lószerszámot venni?

Az ide látogató csoportoknak városnéző túrát ajánlanak, gyalog vagy panorámabuszszal. Szegedet ötvenöt idegenvezető ismerteti meg a vendégekkel, idegen nyelven is. Általában ez öt óra hosszat vesz igénybe: a séta alatt a dóm és a zsinagóga a sláger.

Aki maga vág neki a fölfedezőútnak, vajon talál-e megfelelő térképet, prospektust, szóróanyagot? Az egyetlen megyei térkép már elavult. Létezik Szegedről ugyan néhány prospektus, de nem bővelkedik szóróanyagokban az iroda. Az előállítási költségek túl drágák. Olcsóbbak lennének, és az igényeket kielégítené, ha nyomtatásukat minden utazási iroda szívügyének tekintené, s ha a teendők egy nem nyereségérdekelte szervezet fogná össze. Szükség lenne egy Szeged-kalauzra, egy komplex szállaskatalógusra is, amelyben az összes vendéglátásban érdekelt cég neve benne lenne. Ez a reklám természetesen az egész város konyhájára hozná a nyereséget, nemcsak a turistairódaéhoz, így a kiadványok költségeit is meg kellene osztani.

A turisták hagyományos nyári kínálata igen szegényes a városban. Az óránként induló panorámabusz minimális szolgáltatásnak tekinthető. A lovas kocsis városnézésben már van valami fantázia: láttára különösen a külföldi városiakot kapja el már itt a pusztaromantika. A helybeli lakost meg a düh amiatt, amit maguk mögött hagynak a paripák. Jóllehet, a fuvarosok szerződésben vállalták a takarítást is...

Legnagyobb kuriózumot természetesen a dómban, a szabadtéri napokon rendezett

hangversenyek jelentik, ez az, amivel egyáltalán dicsekedhünk.

A természetbarátok számára sem igazán csábító ez a vidék. Van ugyan Tiszánk, amelyre viszont nem számíthat az idegenforgalom, olyan rapszodikus... A fürdeni vágyóknak inkább a Sziksóstót ajánlják, s érdekes, hogy a nudistastrandnak, a kempingnek még reklám se kell — mindig tele van. Ópusztaszeren a faházak, Makón és Szegeden a kemping és a motel kedvelt szálláshelyük a magyar és a nyugati turistáknak is. A legfestőbb vidéken, Mártélyon az igényekhez képest azonban kevés a kiadó üdülő és szoba. Jól megélné ott egy szálloda...

És aki hamisítatlan tanyai romantikára, a magyar pusztai vagy vízi életre vágyik? Csongrád történelmi belvárosában akár 200—250 éves, vert falú, nádtetős, kertes házaeskában lakhat, de olyanban, amely összkomfortos, és iparművész keze nyomát viselő bútorokkal van berendezve. Kuriózum ez a magyar idegenforgalmi piacon, így ára is ennek megfelelő. A 6 ágyas házikóért egy éjszakára 90 márkát fizet a nyugati, a belföldi turista 2200 forintot, ha megengedheti magának.

Népszerűek az Atka-szigeti horgászprogramok. Mártélyon a légkondicionált konténerházakat már a hazaiak is meg tudják fizetni: 170 forint egy éjszaka. A Hungarotrózst üdülőjéhez csatlakozó szálláshelyeken hangulatos környezetben 31-en tölthetnek el kellemes napokat, szalonnasütéssel, vagy aki szereti, bográcsban főzheti ebédjét.

Újdonság, és nem várt sikert hozott, az idén meghirdetett ópusztaszeri kerékpártúra. Azoknak a természetbarátoknak ajánlják, akik képesek akár 84 kilométert is biciklizni. A résztvevők 3900 forintért a Szei kemping faházaiban lakhatnak, és az ottani csárdában étkezhetnek. A túra alatt a természet szépségei mellett városokat, műzeumokat is meglátogathatnak a kerekesszékűk.

Éledőben van Szeged környékén a tanyai turizmus: öthát, a várostól 30-40 kilométerre lévő, jól felszerelt házat kínál az utazási iroda vendégeinek. Főként külföldiek jelentkeznek — nyugati irodák ajánlatára. A napokban 9 tagú amerikai család jelentette be igényét. Nekik biztosan megéri a napi 800-2000 forintos ár a hamisítatlan pusztaromantikáért.

*

Az idén, főszezonban 30 — egyenként 40 fős — csoportot vár a Szeged Tourist a városba, s ugyanennyi külföldi vendégre számítanak. A hazai turista sajnos egyre kevesebb. Már pedig az igazi idegenforgalmi nagyhatalom a belföldi turizmusra épít. Sajnos, ami megfizethető és jó nekünk, az nem kell az igényes nyugatiaknak...

Ch. Á.